

Întrebări și răspunsuri

Adoptarea de către Comisia Europeană a rapoartelor privind progresele realizate de Bulgaria și România cu privire la măsurile de acompaniere după aderare (COM 377/2007 și COM 378/2007)

Metodologie

- Comisia a prezentat două rapoarte corecte și echilibrate cu privire la progresele realizate de România și Bulgaria în materie de reformă a sistemului judiciar, luptă împotriva corupției și – în cazul Bulgariei – luptă împotriva crimei organizate, din momentul aderării acestora la UE la 1 ianuarie 2007.
- Ambele rapoarte se bazează pe o analiză riguroasă și cuprinzătoare a informațiilor comunicate de cele două țări. Acestea au la bază, de asemenea, rapoarte independente întocmite de experți și întâlniri cu numeroși funcționari publici din Bulgaria și din România, precum și din alte state membre și cu reprezentanți ai societății civile.
- România și Bulgaria au fost foarte cooperante și au sprijinit activitatea analitică ori de câte ori acest lucru a fost posibil.
- Comisia a analizat progresele înregistrate în raport cu anumite obiective precise, stabilite pentru ambele țări. Acestea se referă la aspecte diferite ale unui obiectiv-cheie pe care ambele țări trebuie să-l atingă: un sistem judiciar independent, imparțial și eficient, cu puteri suficiente pentru a garanta supremația statului de drept.
- Statul de drept presupune faptul că toți cetățenii trebuie să respecte aceleași legi. Aceasta implică faptul că legile sunt stabile și aplicate uniform. Pentru cetățenii români și bulgari, statul de drept semnifică, de asemenea, combaterea corupției și eradicarea crimei organizate. Supremația statului de drept se va traduce prin încrederea în justiție și în instituțiile publice și, în cele din urmă, printr-o mai mare stabilitate politică. Cetățenii români și bulgari, în aceeași măsură ca orice alt cetățean european, au dreptul să cunoască supremația statului de drept. În acest fel, aderarea la UE va fi resimțită ca fiind o schimbare pozitivă în viața de zi cu zi a fiecărui cetățean din România și Bulgaria.
- Cu siguranță, reforma sistemului judiciar și lupta împotriva corupției și a crimei organizate sunt obiective complexe, deoarece implică eforturi conjugate depuse în diferite domenii. Pentru a

sprijini o abordare globală și durabilă a reformelor, Comisia consideră că toate obiectivele sunt legate între ele. În consecință, aceasta a decis să nu elimine niciun obiectiv atâta timp cât nu pot fi toate considerate atinse, iar reformele realizate cu succes.

Evaluare

- Rapoartele arată că ambele țări au depus eforturi considerabile după aderare. Guvernul bulgar și cel român s-au angajat în reforma sistemului judiciar și în combaterea corupției și a crimei organizate. Ambele țări au adoptat texte de lege esențiale și au lansat planuri de acțiune precum programe de prevenire a corupției.
- S-au depus multe eforturi, dar rezultatele concrete nu sunt încă suficient de vizibile. Ambele țări au nevoie de mai mult timp pentru a demonstra că legislația este pusă în aplicare cu rigurozitate. Acestea trebuie să indice impactul direct al progreselor făcute prin transparența, responsabilitatea și eficacitatea sistemului judiciar, precum și prin combaterea corupției și a crimei organizate.
- Progresele făcute de cele două țări rămân neuniforme. Reușitele înregistrate în urmărirea penală a cazurilor de corupție la nivel înalt sunt adesea anulate de sentințe indulgente, fără efect descurajant: lupta împotriva corupției necesită eforturi suplimentare, precum și o schimbare pe termen lung a atitudinilor și a valorilor.
- Comisia a evaluat fiecare dintre cele două țări pe baza meritelor sale respective.
- **BULGARIA** a făcut sistematic eforturi pentru a îmbunătăți responsabilitatea și independența sistemului judiciar prin intermediul unei noi legislații și a unei reforme organizaționale. Bulgaria a adoptat modificările constituționale care se impuneau. Reformele sistemului judiciar trebuie, în prezent, puse în aplicare, iar impactul să fie demonstrat în practică.
- **ROMÂNIA** a obținut primele rezultate concrete în reforma sistemului judiciar. În prezent, trebuie găsite soluții pentru reforma organizațională a acestuia și lipsa de personal. România dispune de un parchet special anti-corupție și a adoptat temeiul juridic al unei Agenții Naționale de Integritate. Aceasta trebuie acum să își dovedească eficacitatea operațională.

Acțiuni ulterioare

- Reformele ambițioase iau timp, iar efectele nu sunt pe deplin vizibile decât după cel puțin 6 luni. Este nevoie de mai mult timp pentru aplicarea legilor și pentru ca structurile instituționale să devină operaționale pentru a demonstra că progresele înregistrate sunt într-adevăr durabile.
- Prin urmare, este prea devreme să considerăm această misiune îndeplinită. Este încă necesar să se pună în aplicare reforme profunde și să se intensifice eforturile depuse pentru controlul corupției și al crimei organizate.
- De aceea, Comisia sugerează atât guvernului bulgar cât și celui român să pregătească, înainte de luna octombrie 2007, un plan de acțiune în care să precizeze prin ce metode și până la ce termen vor fi atinse obiectivele specifice.
- La începutul anului 2008, Comisia va elabora rapoarte actualizate și, înainte de jumătatea anului 2008, va întocmi noi rapoarte cuprinzătoare privind progresele globale înregistrate. Ambele țări sunt invitate să își aducă contribuția prin pregătirea, înainte de sfârșitul lunii martie, a unui raport privind progresele înregistrate.
- Cu toate acestea, pentru realizarea acestor reforme, ambele țări au nevoie, de asemenea, de solidaritatea și sprijinul întregii Uniuni. Comisia își va concentra sprijinul acordat asupra reformei sistemului judiciar și a luptei împotriva corupției și a crimei organizate. Comisia invită, de asemenea, toate statele membre să intensifice asistența bilaterală acordată, să împărtășească cele mai bune practici, să ofere în continuare prin trimiterea unor experți și să organizeze cursuri de formare.

Rezumat

- Rapoartele privind progresele înregistrate de România și Bulgaria în reforma sistemului judiciar și în lupta împotriva corupției și a crimei organizate tratează corect ambele țări, rămânând totuși ferme în fond.
- Nu se pot face concesii în ceea ce privește obiectivele specifice stabilite. România și Bulgaria trebuie să le îndeplinească, în cadrul

obligațiilor care le revin în virtutea Tratatului de aderare. Comisia a adoptat această abordare în acord cu toate statele membre.

- Rapoarte riguroase, dar corecte sprijină forțele reformatoare bulgare și române să facă presiuni pentru a obține schimbări. Cetățenii României și ai Bulgariei vor resimți această schimbare pozitivă ca pe o urmare a aderării la UE. În consecință, este în interesul celor două țări ca rapoartele să fie riguroase, dar corecte, deoarece acest lucru le va ajuta să progreseze.
- Comisia este convinsă că ambele guverne se dedică realizării reformelor pe care le-au promis în momentul aderării. Cele două guverne sunt conștiente că trebuie să trateze acest exercițiu cu seriozitate pentru a beneficia de o credibilitate sporită și pentru a inspira încredere. De asemenea, acestea știu că reforma sistemului judiciar și lupta împotriva corupției au un impact pozitiv important asupra multor altor domenii.
- În cele din urmă, rapoartele mențin credibilitatea procesului de extindere. Acestea subliniază importanța reformelor substanțiale începute și evidențiază domeniile în care sunt necesare eforturi suplimentare.

Elemente suplimentare

De ce nu propune Comisia să se recurgă la măsurile de salvagardare?

- Comisia nu propune să se recurgă la clauzele de salvagardare prevăzute în Tratatul de aderare, deoarece acestea nu sunt nici necesare, nici adecvate în acest stadiu. Clauzele de salvagardare nu sunt măsuri punitive care se aplică dacă nu au fost obținute rezultatele scontate, ci măsuri de ultimă instanță, de apărare a intereselor Uniunii. Aplicarea clauzelor de salvagardare în acest stadiu nu ar sprijini Bulgaria și România în realizarea reformelor necesare. Cu toate acestea, activarea acestor clauze rămâne posibilă în cazul în care în faza următoare nu se vor înregistra suficiente progrese.

În calitate de state membre, Bulgaria și România au puține motive să realizeze reforme.

- A fi stat membru nu implică mai puțină, ci, de fapt, mai multă responsabilitate. Exigențele nu sunt mai mici, ci dimpotrivă: ca state membre, Bulgaria și România sunt supuse controlului juridic exercitat de către Comisie, în calitate sa de gardian al tratatelor. În plus, cele două țări reprezintă, de asemenea, valorile UE pe lângă țările terțe. Credibilitatea pe care cetățenii o acordă celor două guverne este influențată, de asemenea, de măsura în care cetățenii se pot bucura de aceste valori în viața de zi cu zi. Dezbaterea publică ce are loc în Bulgaria și România pe tema rapoartelor Comisiei demonstrează acest lucru.

Se vor aplica sancțiuni financiare în domenii ca politica agricolă comună sau fondurile structurale, în urma remarcilor critice pe care le conțin rapoartele?

- Nu. Corecțiile financiare („sancțiuni”) aplicate în alte domenii își urmează propria logică și respectă propriile proceduri, nefiind influențate direct de concluziile raportului. Cu toate acestea, progresele realizate în domeniul luptei împotriva corupției și ameliorarea capacității judiciare vor da rezultate, de asemenea, în multe alte domenii, precum nivelul investițiilor sau capacitatea de absorbție și de gestionare corectă a fondurilor UE.

De ce sunt menționate în raport și alte domenii, precum agricultura, siguranța alimentelor și siguranța aviației?

- În mod excepțional, Comisia raportează, de asemenea, cu privire la situația din agricultură, sănătatea animală și siguranța alimentelor. Motivul este acela de a plasa mecanismul în contextul altor măsuri de acompaniere stabilite la momentul aderării României și Bulgariei. De asemenea, se ține cont de diferitele efecte transversale: de exemplu, efectele pe care un sistem judiciar eficient le are asupra funcționării armonioase a pieței interne și a altor politici europene.

De ce tonul rapoartelor a fost atenuat de către Comisie?

- Contrar zvonurilor răspândite, tonul rapoartelor nu a fost atenuat de către Comisie. În realitate, metodologia și orientarea politică fixate de către președintele Comisiei au fost clare de la început: atitudine fermă, dar corectă și abordare cuprinzătoare a procesului global de reformă, fără noi cerințe suplimentare.

Iulie 2007